

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-245	
Әдістемелік өңдеу	40 беттің 1 беті	

**«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ
жанындағы медицина колледжі**

Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы

**ТЕОРИЯЛЫҚ САБАҚҚА АРНАЛҒАН
ӘДІСТЕМЕЛІК ӨҢДЕУ**

Пән коды: ЖКП 02
 Пәні: Медицинадағы латын тілі
 Мамандығы: 09110100 «Стоматология»
 Біліктілігі: 4S09110102 «Дантист»
 Оқу сағатының /кредит көлемі: 24/1
 Теория : 24 с.
 Курс: 2
 Оқу семестрі: 3
 Бақылау түрі: с. сынақ

Шымкент, 2024 ж.

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «O'ntustik Qazaqstan medicina akademiasy» AQ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-245	
Әдістемелік өңдеу	40 беттің 2 беті	

«Жалпы білім беретін пәндер» кафедрасының мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 1 «21» 08 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі: А.Т. Сатаев

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 3 беті

№ 1 сабақ

5.1. Тақырыбы: Кіріспе. Латын тілінің қысқа тарихы. Алфавит. Фонетика.

- **Сағат саны:** 2сағат **90 мин.**
- **Сабақ түрі:** теориялық

5.2. Сабақтың мақсаты: Латын тілінің жалпы мәдени мағынасын көрсету, фармацевтикалық терминология, латын алфавиті, әріптер мен әріптер тіркестері жөнінде түсінік беру.

- **Ұйымдастыру кезеңі: 9 мин**

- a) сабақтың жұмыс ортасын ұйымдастыру
- b) сабақтың мақсаттары мен міндеттерін анықтау

5.3. Оқу міндеттері: латын тілі тарихымен және оның фармацевтикалық терминология дамуындағы рөлімен, алфавитімен таныстыру, латын сөздердің дұрыс айтылуына дағдыландыру.

Оқушылардың өтілген тақырып бойынша білімін тексеру: 27мин

5.4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Кіріспе бөлігі. Латын тілінің даму тарихынан.
2. Фармацевтикалық терминология - медицина терминологиясының бір бөлігі.
3. Латын тілінің дыбыстары мен әріптері, олардың жазылуы мен оқылуы.
4. Дифтонгтар, диграфтар және әріп тірікестерінің оқылуы.

Жаңа сабақты түсіндіру: 27 мин

5.5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

шағын топпен жұмыс жасау.

I топтың тапсырмасы:

1. Латын афоризмдерінің транскрипциясын жасап, оқыңыздар:
Non progredi est regredi. – Алға жүрмеген артқа жүреді.
Primum poli nocire – Ең бірінші зиян келтірмеу қажет (науқасқа).
2. Транскрипцияда берілген сөздерді латын әріптерімен жазыңыздар:
Оффицина, оксидум, кратэгус (дифтонг), эхинопанакс, гидрокодонум, квантум сатис, рацэмоза, экситус, купрум, аква.

II топтың тапсырмасы:

- Латын афоризмдерінің транскрипциясын жасап, оқыңыздар:
Fortes fortuna juvat. – Батылға тағдыр да жәрдемдеседі.
Aliis inserviando consumo. – Басқаларға қызмет ете, өзім өртенемін.
- Транскрипцияда берілген сөздерді латын әріптерімен жазыңыздар:
Оксилидинум, рэум (грек сөзі), мэтацинум, сангвисорба, диместролюм, гипостэролюм фэнобарбиталюм, цинкум, цинхона, ликвор.

Жаңа тақырыпты бекіту: 18 мин

Тақырып бойынша оқушылардың сұрақ жауабын тыңдап, тест тапсырмаларын орындау, карточкамен жұмыс.

5.6. Әдебиет:

Негізгі:

1. Мустафинова, О. А. Латын тілі және медициналық атаулар негізі [Мәтін] : оқу құралы / О. А. Мустафинова. - Караганды : АҚНҰР, 2015. - 112 бет. С
2. Қасымбекова, А. Н. Латын тілі [Мәтін] : оқу құралы / А. Н. Қасымбекова. - Караганда : АҚНҰР, 2016. - 284 бет. с.
3. Құдайбергенова, Ж. П. Латын тілінен жаттығулар жинағы [Мәтін] : оқу құралы / Ж. П. Құдайбергенова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Қараганды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 194 бет. С

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-245	
Әдістемелік өңдеу	40 беттің 4 беті	

4. Shoibekova, A. Zh. Latin and fundamentals of medical terminology for medical students with training english : book / Алматы : Эверо, 2016. - 164 p.

5. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012

2. Жантасова, С. О. Латын тілі және медициналық терминология негіздері: оқу құралы / С. О. Жантасова, М. Т. Жанұзақова, Т. Д. Татаренко. - Алматы : Эверо, 2015. - 152 бет

5.7. Бақылау сұрақтары :

- тестілеу

1. Латын алфавитіндегі әріп саны

- A. 20
- B. 30
- C. 25
- D. 28
- E. 24

2. Латын тіліндегі дауыстылар саны

- A. 7
- B. 6
- C. 4
- D. 9
- E. 5

3. «Уу» әріпінің оқылуы

- A. [и]
- B. [у]
- C. [ю]
- D. [оу]
- E. [ау]

4. «Сс» әріпінің сөз соңындағы оқылуы

- A. і, е, у, ае, ое алдында
- B. диграфтар арасында
- C. дауыссыз алдында
- D. жуан дыбыс алдында
- E. ұяң дыбыс алдында

5. «Ss» әріпінің дауыстылар арасында оқылуы

- A. [кс]
- B. [ц]
- C. [к]
- D. [з]
- E. [с]

6. «Уу» әріпі қолданылатын сөздер қай тілден шыққан

- A. латын
- B. араб
- C. грек
- D. неміс
- E. үндіеуропа

7. «Сс» әріпінің сөз соңындағы оқылуы

- A. [с]

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 5 беті

B. [ц]

C. [к]

D. [з]

E. [кс]

8. «charta» сөзінің оқылуы

A. [карта]

B. [корта]

C. [хорто]

D. [сарта]

E. [харта]

9. «ph» тіркесінің оқылуы

A. [п]

B. [ф]

C. [в]

D. [р]

E. [эй]

10. «ae» тіркесінің оқылуы

A. [э]

B. [е]

C. [а]

D. [ай]

E. [эй]

• **Сабақтың қортындылау кезеңі: 9 мин**

a) Оқушылардың білімін бағалау.

b) Үйге тапсырма беру.

№ 2 сабақ

5.1. Сабақтың тақырыбы: Фонетика. Дауысты дыбыстардың оқылуы, дауыссыз дыбыстардың оқылу ерекшелігі. Екпін.

• **Сағат саны: 2 сағат**

90 мин

• **Сабақ түрі:** теориялық

5.2. Сабақтың мақсаты: Латын екпінінің ережелерімен таныстыру.

• **Ұйымдастыру кезеңі: 9 мин**

a) сабақтың жұмыс ортасын ұйымдастыру

b) сабақтың мақсаттары мен міндеттерін анықтау

5.3. Оқу міндеттері: латын сөздерін дұрыс оқуды, олардағы екпінді дұрыс қоюды үйрету.

Оқушылардың өтілген тақырып бойынша білімін тексеру: 27 мин

5.4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1 Екпінді дұрыс қойып оқу

2. Бөлінген дауыстылардың ұзақтығын немесе қысқалығын анықтау

3. Екпін ережелері

4. Екпін белгілері

Жаңа сабақты түсіндіру: 27 мин

5.5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

шағын топпен жұмыс

I топ тапсырмасы:

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 7 беті

Жантасова, М. Т. Жанұзақова, Т. Д. Татаренко. - Алматы : Эверо, 2015. - 152 бет

5.7. Бақылау сұрақтары :

1. Екпін ешқашан түспейтін буын
  - A. бірінші
  - B. екінші
  - C. соңғы
  - D. соңынан екінші
  - E. соңынан үшінші
2. Екі буынды сездерде екпін ... қойылады
  - A. бірінші буынға
  - B. соңғы буынға
  - C. дауыстыға
  - D. байланыстыратынға
  - E. дауыссызға
3. Буын ұзақ, егер, онда ... болса
  - A. екі дауыссыз
  - B. кос дауысты
  - C. дауыссыз
  - D. жіңішке дыбыс
  - E. жуан дыбыс
4. «Amrulla» сөзінде екпін дауысты «и» -ға түседі, өйткені ол
  - A. 1 алдында
  - B. соңындағы екінші буында
  - C. жұрнақ құрамында
  - D. екі дауыссыз алдында
  - E. сөз түбірінде
5. «Tinctura» сөзінде екпін «и» дауыстыға түседі, себебі ол
  - A. жалғауда
  - B. негізде
  - C. t- дан кейін
  - D. r-дың алдында
  - E. жұрнақ құрамында
6. Екпінді дұрыс қою үшін ... ұзақтығын білу керек
  - A. сонындағы екінші буынның
  - B. сөз басындағы екінші буынның
  - C. үшінші және екінші буынның
  - D. кез келген буынның
  - E. бірінші оуынның
7. Дауысты ұзақ ... аллынла
  - A. c,s
  - B. x,z
  - C. b,d
  - D. y, i
  - E. ph
8. -in- жұрнағы... жалғауы бар сөздерде ұзақ
  - A. -um
  - B. -er

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 8 беті

C. -os

D. -es

E. -ium

9. Әрқашан қысқа болып келетін жұрнақтар

A. -ur-, -in-

B. -for-, -ide-

C. -ul-, -ol-

D. -gen-, -ide-

E. -itis, -oma

10. ˇ белгісінің мағынасы

A. ұзақ

B. жіңішке

C. екпін

D. қысқа

E. қатаң

• **Сабақтың қортындылау кезеңі: 9 мин**

A) Оқушылардың білімін бағалау.

B) Үйге тапсырма беру.

№ 3 сабақ

5.1. Тақырыбы: Зат есім. Сөздік формасы. Зат есімнің бес септеуіне шолу. Анатомиялық термин құрылымы

• **Сағат саны: 2 сағ/ 90 мин**

• **Сабақ түрі:** теориялық

5.2. Сабақтың мақсаты: зат есімнің грамматикалық категорияларымен, сөздік формасымен, бес септеу белгілерімен таныстыру.

• **Ұйымдастыру кезеңі:**

9 мин

c) сабақтың жұмыс ортасын ұйымдастыру

d) сабақтың мақсаттары мен міндеттерін анықтау

5.3. Оқу міндеттері: Зат есімнің лексикалық минимумдармен қамтамасыз ету, тапсырмаларды орындау барысында септеу түрлерін және зат есім негіздерін анықтау дағдыларын қалыптастыру. Оқытушымен бірлесе жұмыс істеуге баулу. Жаттығу жұмыстарымен жұмыс істеу барысында грамматикалық сауаттылыққа үйрету.

Оқушылардың өтілген тақырып бойынша білімін тексеру : 27 мин

5.4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Зат есімнің тегі, сан түрі, септігі.

2. Сөздік формасы.

3. Негізінің анықталуы.

4. Зат есімнің септеулері

5. Қиыспаған анықтауыш

6. Термин тіркесіндегі сөз тәртібі.

7. Зат есімнің сөздік формасы.

8. Қиысқан және қиыспаған анықтауыш.

Жаңа сабақты түсіндіру: 27 мин

5.5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

-жұптасып жұмыс жасау:

Жұптасып жұмыс жасау – студенттер екеуден бірігіп, тапсырмаларды орындайды. Бірі оқып

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу	40 беттің 9 беті

немесе аударма жасаса, екіншісі оған өз пікірін айтып, талқылайды, өз бағасын береді.

1,2-жүп тапсырмалары:

Аударыңыз: Corpus costae, os digiti, caput radii, frenulum linguae, dorsum nasi

3,4 жүп тапсырмалары:

Аударыңыз: Қабырға басы, омыртқа денесі, жауырын мойыны, жоғарғы жақ төмпегі, мұрын қуысы.

5,6 жүп тапсырмалары:

Аударыңыз: Costa, articulatio, brachium, incisura, humerus, ulna, tuber, radius, scapula, transversus.

5.6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері.

- тестілеу

• Жаңа тақырыпты бекіту 18 мин

Тақырып бойынша оқушылардың сұрақ жауабын тыңдап, тест тапсырмаларын орындау, карточкамен жұмыс.

5.6. Әдебиет:

Негізгі:

1. Мустафинова, О. А. Латын тілі және медициналық атаулар негізі [Мәтін] : оқу құралы / О. А. Мустафинова. - Караганды : АҚНҰР, 2015. - 112 бет. С
2. Қасымбекова, А. Н. Латын тілі [Мәтін] : оқу құралы / А. Н. Қасымбекова. - Караганда : АҚНҰР, 2016. - 284 бет. с.
3. Құдайбергенова, Ж. П. Латын тілінен жаттығулар жинағы [Мәтін] : оқу құралы / Ж. П. Құдайбергенова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 194 бет. С
4. Shoibekova, A. Zh. Latin and fundamentals of medical terminology for medical students with training english : book / Алматы : Эверо, 2016. - 164 p.
5. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. Жантасова, С. О. Латын тілі және медициналық терминология негіздері: оқу құралы / С. О. Жантасова, М. Т. Жанұзақова, Т. Д. Татаренко. - Алматы : Эверо, 2015. - 152 бет

5.7. Бақылау сұрақтары :

Латын тіліндегі зат есім

A. Nomen substantivum

B. Nomen adjectivum

C. Declinatio prima

D. Modus infinitivus

E. Declinatio secunda

2. Зат есімнің септеу саны

A. 4

B. 3

C. 5

D. 2

E. 6

3. Септеуді анықтайтын септік

A. Ablativus

B. Genetivus

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 10 беті

- C. Accusativus
 D. Dativus
 E. Nominativus
4. «Бадам» зат есімі Gen. Sing. түрінде
- A. Amygdala
 B. Amygdalam
 C. Amygdalarum
 D. Amygdalas
 E. Amygdalae
5. Infundite aqu ... Amygdalarum
- A. -ae
 B. - am
 C. -arum
 D. -as
 E. -is
6. Бірінші септеу белгісі
- A. -i
 B. -us
 C. -is
 D. -ae
 E. -ei
7. «Меруертгүл» латынша
- A. Ephedra, ae f
 B. Mentha, ae f
 C. Convallaria, ae f
 D. Betula, ae f
 E. Chamomilla, ae f
8. «Жалбыз суын жаз» латын тілінде
- A. Praescribe aquam Menthae
 B. Infunde aquam Menthae
 C. Recipe aquae Menthae
 D. Solve in aqua Menthae
 E. Contine in aqua Menthae
9. «Қазтабан» латын тілінде
- A. Salvia, ae f
 B. Calendula, ae f
 C. Bistorta, ae f
 D. Tormentilla, ae f
 E. Urtica, ae f
10. Бірінші септеудегі Abl. Sing, жалғауы
- A. -as
 B. -is
 C. -a
 D. -os
 E. - us
- **Сабақтың қортындылау кезеңі: 9 мин**
  - a) Оқушылардың білімін бағалау.
  - b) Үйге тапсырма беру.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакхстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 11 беті

№ 4 сабақ

5.1. Тақырыбы: Зат есімнің I септеуі.

• **Сағат саны: 2сағат**

90 мин

• **Сабақ түрі:** теориялық

5.2. Сабақтың мақсаты: зат есімнің грамматикалық категорияларымен, сөздік формасымен, бес септеу белгілерімен таныстыру, тура толықтауыш және қиыспаған анықтауыш түрін құрауды үйрету.

• **Ұйымдастыру кезеңі: 9 мин**

a) сабақтың жұмыс ортасын ұйымдастыру

b) сабақтың мақсаттары мен міндеттерін анықтау

5.3 Оқу міндеттері.: Зат есімнің лексикалық минимумдармен қамтамасыз ету, тапсырмаларды орындау барысында септеу түрлерін және зат есім негіздерін анықтау дағдыларын қалыптастыру. Оқытушымен бірлесе жұмыс істеуге баулу. Жаттығу жұмыстарымен жұмыс істеу барысында грамматикалық сауаттылыққа үйрету.

Оқушылардың өтілген тақырып бойынша білімін тексеру: 27 мин

5.4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Зат есімнің тегі, сан түрі, септігі.

2. Сөздік формасы.

3. Негізінің анықталуы.

4. Зат есімнің септеулері

5. Қиыспаған анықтауыш

6. Термин тіркесіндегі сөз тәртібі.

7. Зат есімнің сөздік формасы.

8. Қиысқан және қиыспаған анықтауыш.

Жаңа сабақты түсіндіру: 27 мин.

5.5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

-жұптасып жұмыс жасау:

Жұптасып жұмыс жасау – студенттер екеуден бірігіп, тапсырмаларды орындайды. Бірі оқып немесе аударма жасаса, екіншісі оған өз пікірін айтып, талқылайды, өз бағасын береді.

1,2-жұп тапсырмалары:

Аударыңыз: Corpus costae, os digiti, caput radii, frenulum linguae, dorsum nasi

3,4 жұп тапсырмалары:

Аударыңыз: Қабырға басы, омыртқа денесі, жауырын мойыны, жоғарғы жақ төмпегі, мұрын қуысы.

5,6 жұп тапсырмалары:

Аударыңыз: Costa, articulatio, brachium, incisura, humerus, ulna, tuber, radius, scapula, transversus.

5.6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері.

- тестілеу

Жаңа тақырыпты бекіту: 18 мин

Тақырып бойынша оқушылардың сұрақ жауабын тыңдап, тест тапсырмаларын орындау, карточкамен жұмыс.

5.6. Әдебиет:

Негізгі:

1. Мустафинова, О. А. Латын тілі және медициналық атаулар негізі [Мәтін] : оқу құралы / О.

O'NTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 12 беті

- А. Мустафинова. - Караганды : АҚНҰР, 2015. - 112 бет. С
2. Қасымбекова, А. Н. Латын тілі [Мәтін] : оқу құралы / А. Н. Қасымбекова. - Караганда : АҚНҰР, 2016. - 284 бет. с.
3. Құдайбергенова, Ж. П. Латын тілінен жаттығулар жинағы [Мәтін] : оқу құралы / Ж. П. Құдайбергенова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 194 бет. С
4. Shoibekova, A. Zh. Latin and fundamentals of medical terminology for medical students with training english : book / Алматы : Эверо, 2016. - 164 p.
5. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. Жантасова, С. О. Латын тілі және медициналық терминология негіздері: оқу құралы / С. О. Жантасова, М. Т. Жанұзақова, Т. Д. Татаренко. - Алматы : Эверо, 2015. - 152 бет

5.7. Бақылау сұрақтары :

1. Зат есімнің латын атауы:

A. Pronomina personalia

B. Nomen adjectivum

C. Nomen substantivum

D. Nomen numerale

E. Nomen personale

2. зат есімдердің септіктер саны:

A. 4

B. 5

C. 3

D. 6

E. 7

3. Латын тіліндегі зат есімдерде ... септеу бар.

A. 6

B. 5

C. 7

D. 3

E. 8

4. Зат есім сөздік формасында ... компоненті бар.

A. 4

B. 6

C. 3

D. 1

E. 2

5. Зат есімі септеуі ... жалғауы бойынша анықталады.

A. Ablativus.

B. Accusativus.

C. Genetivus.

D. Dativus.

E. Vocativus.

6. Екінші септеу зат есімдері Gen.Sing. түрінде ... жалғауына аяқталады.

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 13 беті

- A. -i.
- B. -ae.
- C. -ei.
- D. -us.

E. -is.

7. Табыс септігі латын тілінде casus ... деп аталады.

- A. Ablativus.
- B. Accusativus.
- C. Nominativus.
- D. Vocativus.
- E. Dativus.

8. Бесінші септеудің Gen.Sing. жалғауы:

- A. -ae
- B. -us
- C. -is
- D. -ie
- E. -ei

9. Латын тілінде ілік септігі ... септігі болып табылады.

- A. тура толықтауыштың
- B. қиыспаған анықтауыштың
- C. қиысқан анықтауыштың
- D. пысықтауыштың
- E. қиысқан анықтауыштың және пысықтауыштың

10. Spiritus, us зат есімнің тегі мен септігі:

- A. m IV
- B. f IV
- C. m III
- D. n IV

• **Сабақтың қортындылау кезеңі: 9 мин**

- a) Оқушылардың білімін бағалау.
- b) Үйге тапсырма беру.

№ 5 сабақ

5.1. Тақырыбы: II септеу зат есімдері

- **Сағат саны: 2сағат 90 мин**
- **Сабақ түрі:** теориялық

5.2. Сабақтың мақсаты: II септеу белгілерімен, перепараттар атауларындағы фамилиялардың жалғауларымен таныстыру.

- **Ұйымдастыру кезеңі: 9 мин**

- a) сабақтың жұмыс ортасын ұйымдастыру
- b) сабақтың мақсаттары мен міндеттерін анықтау

5.3. Оқу міндеттері: Зат есімнің лексикалық минимумдармен қамтамасыз ету, тапсырмаларды орындау барысында септеу түрлерін және зат есім негіздерін анықтау дағдыларын қалыптастыру. Оқытушымен бірлесе жұмыс істеуге баулу. Жаттығу жұмыстарымен жұмыс істеу барысында грамматикалық сауаттылыққа үйрету.

Оқушылардың өтілген тақырып бойынша білімін тексеру : 27 мин

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 14 беті

5.4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Зат есімнің тегі, сан түрі, септігі.
2. Сөздік формасы.
3. Негізінің анықталуы.
4. Зат есімнің септеулері
5. Қиыспаған анықтауыш
6. Термин тіркесіндегі сөз тәртібі.
7. Зат есімнің сөздік формасы.
8. Қиысқан және қиыспаған анықтауыш.

Жаңа сабақты түсіндіру: 27 мин

5.5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

-жұптасып жұмыс жасау:

Жұптасып жұмыс жасау – студенттер екеуден бірігіп, тапсырмаларды орындайды. Бірі оқып немесе аударма жасаса, екіншісі оған өз пікірін айтып, талқылайды, өз бағасын береді.

1,2-жұп тапсырмалары:

Аударыңыз: Corpus costae, os digiti, caput radii, frenulum linguae, dorsum nasi

3,4 жұп тапсырмалары:

Аударыңыз: Қабырға басы, омыртқа денесі, жауырын мойыны, жоғарғы жақ төмпегі, мұрын қуысы.

Жаңа тақырыпты бекіту : 18 мин

Тақырып бойынша оқушылардың сұрақ жауабын тыңдап, тест тапсырмаларын орындау, карточкамен жұмыс.

5.6. Әдебиет:

Негізгі:

1. Мустафинова, О. А. Латын тілі және медициналық атаулар негізі [Мәтін] : оқу құралы / О. А. Мустафинова. - Караганды : АҚНҰР, 2015. - 112 бет. С
2. Қасымбекова, А. Н. Латын тілі [Мәтін] : оқу құралы / А. Н. Қасымбекова. - Караганда : АҚНҰР, 2016. - 284 бет. с.
3. Құдайбергенова, Ж. П. Латын тілінен жаттығулар жинағы [Мәтін] : оқу құралы / Ж. П. Құдайбергенова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 194 бет. С
4. Shoibekova, A. Zh. Latin and fundamentals of medical terminology for medical students with training english : book / Алматы : Эверо, 2016. - 164 p.
5. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. Жантасова, С. О. Латын тілі және медициналық терминология негіздері: оқу құралы / С. О. Жантасова, М. Т. Жанұзақова, Т. Д. Татаренко. - Алматы : Эверо, 2015. - 152 бет

5.7. Бақылау сұрақтары :

1. II септеуге жататын зат есімдердің тегі
  - A. әйел және орта
  - B. кез келген
  - C. еркек және әйел

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 15 беті

- D. еркек және орта
 E. нөлдік
2. II септеудегі Gen. Sing. жалғауы
- A. -ae
 B. -ei
 C. -i
 D. -us
 E. -is
3. II септеу орта тегіндегі Nom. Sing. жалғауы
- A. -u
 B. -en
 C. -ut
 D. -um
 E. -al
4. II септеу еркек тегінде Nom. Sing. жалғауы
- A. -us, -er
 B. -u, -en
 C. -al, -ur
 D. -ut, -ma
 E. -os, -as
5. Тұрындылар және қайнатпалар
- A. Sirupi et tincturae
 B. Infusa et decocta
 C. Unguenta et oculenta
 D. Emplastra et emulsa
 E. Globuli et remedia
6. «Tinctura Leonuri» аудармасы
- A. шырғанақ майы
 B. рауғаш сиропы
 C. сасықшөп тұндырмасы
 D. майкене майы
 E. өгейшеп жапырағы
7. «Күнбағыс» латын тілінде
- A. Ricinus, i m
 B. Stophanthus, i m
 C. Strychnos, i f
 D. Helianthus, i m
 E. Anisum, i n
8. «Қайнатпа» латын тілінде
- A. oleum, i n
 B. folium, i n
 C. decoctum, i n
 D. unguentum, i n
 E. butyrum, i n
9. II септеу орта тегінің Nom. Pl. жалғаулары
- A. -a
 B. -ae
 C. -ia

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 16 беті

D. -es

E. –i

10. Рецепттегі «Майкене майы»

A. Unguenti Vischnewski

B. Sirupi Sacchari

C. Tincturae Strychni

D. Olei Ricini

E. Herbae Leonuri

• **Сабақтың қортындылау кезеңі: 9 мин**

a) Оқушылардың білімін бағалау.

b) Үйге тапсырма беру.

№ 6 сабақ

5.1.Тақырыбы: Сын есім. I топ сын есімдері. Сын есімді зат есіммен қиыстыру. **Аралық бақылау 1.**

• **Сағат саны: 2сағ/ 90 мин**

• **Сабақ түрі:** теориялық

5.2. Сабақтың мақсаты:

- сын есімнің септеуін үйрету;

- сын есімдерді зат есімдермен қиыстыруға үйрету.

• **Ұйымдастыру кезеңі: 9 мин**

c) сабақтың жұмыс ортасын ұйымдастыру

сабақтың мақсаттары мен міндеттерін анықтау

5.3. Оқу міндеттері: Сабаққа қажетті сөздік минимумдармен қамтамасыз ету. Жаттығу жұмыстарымен жұмыс істеу барысында грамматикалық сауаттылыққа үйрету. Латын терминдерінің қазақша аудармаларын игерту.

Оқушылардың өтілген тақырып бойынша білімін тексеру: 27 мин

5.4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1.Сын есімнің сөздік формасы.

2.Сын есімнің екі тобы.

3.Сын есімнің септелуі.

4.Сын есімнің негізін анықтау.

5.Сын есім шырайларының латынша атаулары.

6.Салыстырмалы шырай белгілері.

7.Салыстырмалы шырай сөздік формасы мен септеуі.

8.Күшейтпелі шырай белгілері.

Жаңа сабақты түсіндіру: 27 мин

5.5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

TBL-мәселеге бағыттап оқыту

TBL- командалар құру арқылы оқыту әдісі.

Командалар алдында қойылатын мәселе – клиникалық терминдер құрамбөліктерінің мағынасын анықтау, олар арқылы терминдерді құрастыру.

I команданың тапсырмалары:

1. **Сын есімді зат есімдермен байланысын негізге алып, қиыстырыңыз:** Әлпет(тік) (бұлшықет, доға, сүйек), сынатәрізді (алқа, сүйек, қойнау), мұрындық (қойнау, қылқан, сүйек),

2. **Сын есім шырайының тегін анықтаңыздар.**

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу	40 беттің 17 беті

anterior, superior, inferior, minor, major, anterior, posterior, inferior, posterior, superior, minor, major, albus, a, um; ruber, bra, brum;

II команданың тапсырмалары:

1. Сын есімді зат есімдермен орыс тіліндегі сын есімнің зат есіммен байланысын негізге алып, қиыстырыңыз: Торлы (тесік, қырқа, шытырман), Маңдайлық (бұрыш, тігіс, төмпек, өсінді), емізік тәрізді (өсінді, тілік), отырғыш (төмпек, тілік, қылқан).

2. Сын есімнің күшейтпелі шырай түрін құрастырыңыздар:

albus, a, um; ruber, bra, brum; simplex, icis; longus, a, um; bervis, e; niger, gra, grum, simplex, icis; longus, a, um; bervis, e; niger, gra, grum

Жаңа тақырыпты бекіту : 18 мин

- Тақырып бойынша оқушылардың сұрақ жауабын тыңдап, тест тапсырмаларын орындау, карточкамен жұмыс.

5.6. Әдебиет:

Негізгі:

1. Мустафинова, О. А. Латын тілі және медициналық атаулар негізі [Мәтін] : оқу құралы / О. А. Мустафинова. - Карағанды : АҚНҰР, 2015. - 112 бет. С
2. Қасымбекова, А. Н. Латын тілі [Мәтін] : оқу құралы / А. Н. Қасымбекова. - Карағанда : АҚНҰР, 2016. - 284 бет. с.
3. Құдайбергенова, Ж. П. Латын тілінен жаттығулар жинағы [Мәтін] : оқу құралы / Ж. П. Құдайбергенова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 194 бет. С
4. Shoibekova, A. Zh. Latin and fundamentals of medical terminology for medical students with training english : book / Алматы : Эверо, 2016. - 164 p.
5. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. Жантасова, С. О. Латын тілі және медициналық терминология негіздері: оқу құралы / С. О. Жантасова, М. Т. Жанұзақова, Т. Д. Татаренко. - Алматы : Эверо, 2015. - 152 бет

5.7. Бақылау сұрақтары :

1. Сын есімнің латын атауы:

A. Pronomina personalia

B. Nomen adjectivum

C. Nomen substantivum

D. Nomen numerale

E. Nomen personale

2. Сын есімнің өзгерілуіндегі көрсеткіштері:

A. тегі мен саны

B. септігі мен саны

C. септеуі мен тегі

D. тегі, саны, септігі

E. септігі

3. Тек 1-ші топ сын есімдері:

A. solubilis, mitis, flavus

B. aquosus, solutus, talis

C. luteus, fortis, amylaceus

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 бетің 18 беті

D.ruber,niger,albus

E.parvus,minor,solubilis

4. Септеудің түріне байланысты сын есімдер ... бөлінеді.

A.4 топқа

B.3 топқа

C.2 топқа

D.6 топқа

E.5 топқа

5. Сын есімдер ... бойынша өзгереді.

A.септеу мен тегі

B.тегі мен сан түрі

C.септігі мен сан түрі

D.сан түрі,тегі,септігі

E.септігі

6. Бірінші топ сын есімдеріне... сын есімдер жатады.

A.3 жалғаулы

B.2 жалғаулы

C.1 жалғаулы

D.Nom.Sing түрінде us,-a,-um,немесе - er,-a,-um жалғаулары бар

E.Nom.Sing түрінде -is,e жалғаулары бар

7. 2-ші топтағы бір жалғаулы сын есімдердің белгілері:

A.-er,-a,-um

B.-x,-s,-r

C.-is,-e

D.-us,-a,um

E.-er,-is,-e

8. Тек 1-ші топ сын есімдері:

A.ruber,niger,albus

B.solubilis, mitis, flavus

C.aquosus, solutus, talis

D.luteus, fortis, amylaceus

E.parvus, minor, solubilis

9. 3-ші септеу сын есімі:

A.recens, ntis

B.asper, era, erum

C.purus, a, um

D.vivus, a, um

E.nigerrimus,a,um

10. Gen.Plur.-ium жалғауы бар сын есімі:

A.simplex, icis

B.ruber, bra, brum

C.unus, a, um

D.aethereus, a, um

E.anterior, ius

• **Сабақтың қортындылау кезеңі :9 мин**

A.Оқушылардың білімін бағалау.

B.Үйге тапсырма беру.

Бақылау сұрақтары :

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу	40 беттің 19 беті

№1 аралық бақылауға арналған бағдарлама сұрақтары

- 1.Латын тіліндегі зат есімдердің септеу саны.
- 2.Латын тіліндегі зат есімдердің септік саны.
- 3.Зат есім сөздік формасының компонент саны.
- 4.Зат есімі септеуінің белгісі..
5. Екінші септеу зат есімінің белгісі.
- 6.Gutta,ae зат есімнің тегі мен септеуі:
- 7.Os,ossis n зат есімінің септеуі:
- 8.Tincturarum зат есімінің тегі, саны, септігі:
- 9.Латын тіліндегі дауыстылар саны.
- 10.Диграф анықтамасы.
- 11.«У» әріпі қай бөлшекке жазылады.
- 12.«С» әріпінің i,e,y,ae,oe алдында оқылуы.
- 13.«С» әріпі сөз соңында ... болып айтылады.
- 14.«Charta» сөзінің оқылуы.
- 15.«Herba» сөзінің аудармасы:
- 16.Қазіргі латын тілінің әліпбиіндегі әріптер саны.
- 17.«S» әріпінің дауыстылар арасында оқылуы.
- 18.Бірінші жіктеу етістігін табыңыз:
- 19.IV жіктеу етістіктің негізінің соңы.
- 20.I жіктеу етістіктің негізінің соңы.
- 21.III жіктеу етістіктің негізінің соңы.
- 22.II жіктеу етістіктің негізінің соңы.
- 23.«Осындай дозалар ...санымен берілсін» тіркестің аудармасы:
- 24.«Беру» етістігінің сөздік формасы:
25. Латын сын есімінің септеу саны.
- 26.Септеудің түріне байланысты сын есімдердің топ саны.
27. Сын есімдердің өзгертін белгілері.
28. Бірінші топ бір жалғаулы сын есімдерінің Nom.Sing жалғаулары.
- 29.2-ші топтағы бір жалғаулы сын есімдерінің белгілері:
30. Бірінші топ сын есімдерінің әйел және орта тектеріндегі жалғаулары.
31. 2-ші топқа сын есімдерінің Gen.Sing. жалғауы.
- 32.Рецепт анықтамасы.
33. Рецепттің құрамындағы бөліктер саны.
34. Рецепттегі дәрігердің фармацевтке деген үндеуінің бас сөзі.
- 35.«Белгіле» етістігінің аудармасы:
- 36.Рецепт жолындағы «тұрынды» сөзі:
37. Таблеткалар мен суппозиториялар қысқартылған тәсілмен жазылғандағы дәрілік форма атауының септігі мен сантүрі.
- 38.«15 тамшы» терминнің аудармасы:
- 39.Терминоэлемент анықтамасы.
40. Дәрілік формаларды белгілейтін фармацевтикалық терминдер.
- 41.«Қалақай» латын тілінде:
42. Префикс сөзінің синонимі.
- 43.«Капсулаларда босат» латын тілінде:
- 44.Solutionis зат есімнің септігі, сан түрі:
45. Табыс септігі латын тілінде.
- 46.Spiritus, us зат есімнің тегі мен септігі:

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу	40 беттің 20 беті

47. **Semen, inis үшінші септеу зат есімінің тегі:**

48. **Cortex, icis m сөзінің аудармасы:**

49. **«Сұйықтық» сөзінің аудармасы:**

50. **Бесінші септеудің Gen.Sing. жалғауы:**

№ 7 сабақ

5.1. Тақырыбы: Сын есім. Сын есімнің шырайлары.

- **Сағат саны: 2сағ/ 90 мин**
- **Сабақ түрі:** теориялық

5.2. Сабақтың мақсаты: Салыстырмалы және күшейтпелі шырайлардың жасалуын және септелуін үйрету.

- **Ұйымдастыру кезеңі: 9 мин**

d) сабақтың жұмыс ортасын ұйымдастыру
сабақтың мақсаттары мен міндеттерін анықтау

5.3. Оқу міндеттері: латын тіліндегі сын есім шырайларымен таныстыру; грамматикалық және лексикалық материалды қайталату.

Оқушылардың өтілген тақырып бойынша білімін тексеру. 27 мин

5.4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Салыстырмалы шырайдың жасалуы
2. Күшейтпелі шырайдың жасалуы
3. Сөздік формалары
4. Септеулері
5. Әртүрлі түбірден жасалған салыстырмалы шырай және оның терминологияда қолданылуының ерекшелігі

Жаңа сабақты түсіндіру: 27 мин.

5.5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: жұптасып жұмыс істеу.

1,2 жұп тапсырмасы.

Сын есімнің латын тіліндегі аталуын беріп, келесі сын есімдерден салыстырмалы шырай жасаңыздар:

Ақ, сары, қара, сулы, сусыз, спиртты, крахмалды, эфирлі, таза.

3,4 жұп тапсырмасы.

Терминдерді аударыңыздар, қиысу байланысын негіздеңіздер:

Таза мачевина, ақ және сары балауыз; шәйкұрайдың майлы экстракты; эфирлы тұнба, сұйық пластерлер, сұр жақпамай.

4,5 жұп тапсырмасы.

Сын есімнің сөздік формасын аяқтап, күшейтпелі шырай жасаңыздар:

Cinereus, coeruleus, gelatinosus, rotundus, medicatus, stomachicus

6,7 жұп тапсырмасы.

Сын есімдердің септеулерін анықтаңыздар:

Polygonum minus, infusum herbae Plantaginis majoris, dosis maxima, pulveres grossissimi, Ammi majus, pars hypophysis posterior.

Жаңа тақырыпты бекіту :18 мин

- Тақырып бойынша оқушылардың сұрақ жауабын тыңдап, тест тапсырмаларын орындау, карточкамен жұмыс.

5.6. Әдебиет:

Негізгі:

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASI «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу	40 беттің 21 беті

1. Мустафинова, О. А. Латын тілі және медициналық атаулар негізі [Мәтін] : оқу құралы / О. А. Мустафинова. - Караганды : АҚНҰР, 2015. - 112 бет. С
2. Қасымбекова, А. Н. Латын тілі [Мәтін] : оқу құралы / А. Н. Қасымбекова. - Караганда : АҚНҰР, 2016. - 284 бет. с.
3. Құдайбергенова, Ж. П. Латын тілінен жаттығулар жинағы [Мәтін] : оқу құралы / Ж. П. Құдайбергенова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 194 бет. С
4. Shoibekova, A. Zh. Latin and fundamentals of medical terminology for medical students with training english : book / Алматы : Эверо, 2016. - 164 p.
5. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. Жантасова, С. О. Латын тілі және медициналық терминология негіздері: оқу құралы / С. О. Жантасова, М. Т. Жанұзақова, Т. Д. Татаренко. - Алматы : Эверо, 2015. - 152 бет

5.7. Бақылау сұрақтары :

1. Салыстырмалы шырайдағы сын есімдердің септеуі:
  - A. III
  - B. V
  - C. IV
  - D. I
  - E. II
2. Салыстырмалы шырайдың жасалуы моделі:
  - A. жай шырай негізі -ior (m, f), -ius (n)
  - B. жай шырай негізі -ior (m, n), -ius (f)
  - C. күшейтпелі шырай негізі -ns жұрнағы
  - D. жай шырай негізі -ior (n), -ius (m, f)
  - E. инфинитив негізі -ns, -ens жұрнақтары
3. Салыстырмалы шырайдағы сын есімдер зат есіммен ... қиысады.
  - A. тегінде, сан түрінде, септігінде
  - B. септігінде
  - C. сан түрінде, тегінде
  - D. тегінде, септігінде, септеуінде
  - E. сан түрінде
4. Күшейтпелі шырайдың жасалуы моделі:
  - A. жай шырай негізі -issim- жұрнағы -us, -a, -um жалғаулары
  - B. салыстырмалы шырай негізі -issim- жұрнағы
  - C. жай шырай негізі -ior жұрнағы
  - D. жай шырай негізі -ior, -ius жұрнақтары
  - E. салыстырмалы шырай негізі -issim- жұрнағы -us, -a, -um жалғаулары
5. Күшейтпелі шырайдағы сын есімдер ... септеулері бойынша септеледі.
  - A. I және II
  - B. IV және V
  - C. III және IV
  - D. II және III
  - E. I және V

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-245	
Әдістемелік өңдеу	40 беттің 22 беті	

6.«Ruber, bra, brum» сын есімі ... жатады.

- A.1-ші топ сын есімдеріне
- B.2-ші топ 2 жалғаулы сын есімдеріне
- C.2-ші топ 1 жалғаулы сын есімдеріне
- D.салыстырмалы шырайдағы сын есімдерге
- E.күшейтпелі шырайдағы сын есімдерге

7.Сын есім салыстырмалы шырайының ілік септігі жекеше түріндегі жалғауы:

- A.-is
- B.-i
- C.-e
- D.-ae
- E.-es

8.Сын есімдердің салыстырмалы шырайындағы тектік жалғаулар саны және жалғаулар:

- A.2:-ior-ius
- B.3:-er,-a,-um
- C.3:-ae,-i,-um
- D.1:-x, -s
- E.3:-us,-a,-um

9.«Үлкен» сын есімінің салыстырмалы шырайындағы сөздік формасы:

- A.major,jus
- B.majoris
- C.magnus,a,um
- D.malus,a,um
- E.magnus, jus

10.Күшейтпелі шырай сын есімі:

- A.recens,ntis
- B.asper,era,erum
- C.purus,a,um
- D.vivus,a,um
- E.nigerrimus,a,um

• **Сабақтың қортындылау кезеңі: 9 мин**

- A.Оқушылардың білімін бағалау.
- B.Үйге тапсырма беру.

№ 8 сабақ

5.1.Тақырыбы: III септеу зат есімдері

- **Сағат саны: 2сағ/ 90 мин**
- **Сабақ түрі:** теориялық

5.2. Сабақтың мақсаты: еркек тегі зат есімдерінің жалғауларын меңгерту;

- **Ұйымдастыру кезеңі: 9 мин**

е) сабақтың жұмыс ортасын ұйымдастыру сабақтың мақсаттары мен міндеттерін анықтау

5.3. Оқу міндеттері: Сөздік минимумдармен жұмыс жасау, грамматикалық сауаттылыққа үйрету, зат есім ерекшеліктерін меңгерту. Ер, әйел және орта тектің сөздік минимумдармен жұмыс жасау. Жаттығу жұмыстарымен жұмыс істеу барысында грамматикалық сауаттылыққа үйрету. Ер, әйел және орта тек зат есімдерінің ерекшеліктерін игерту.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 23 беті

Оқушылардың өтілген тақырып бойынша білімін тексеру : 27 мин

5.4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Еркек тегі зат есімдерінің жалғаулары қандай?
2. Тегі бойынша ескертулерге қандай зат есімдер жатады?
3. Әйел тегінің грамматикалық белгілері.
4. Орта тегі зат есімдерінің белгілері.
5. Әйел және орта тек зат есімдерінің негізін анықтау.
6. Әйел және орта тегі бойынша ережеден ескертулері болып табылатын зат есімдер.

Жаңа сабақты түсіндіру: 27 мин.

5.5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары:

- жұптасып жұмыс жасау;

Жұптасып жұмыс жасау – студенттер екеуден бірігіп, тапсырмаларды орындайды. Бірі оқып немесе аударма жасаса, екіншісі оған өз пікірін айтып, талқылайды, өз бағасын береді.

1,2-жұп тапсырмалары:

1. Зат есімдердің тең және тең еемес буындарды атап, негізін анықтаңыз: auris, is; pyramis, idis; cutis, is; dens, dentis; herpes, etis; tabes, is; viscus, eris; aponeurosis, is; mors, mortis; extremitas, atis; mare, is; nomen, inis;

2. Зат есімдердің ілік септігі жекеше түрін жасаңыз: cavitas, salus, civix, mystax, ars, tendo, calx, tuberositas, impressio, pars, radix, origo, articulatio, longitudo asperitas, juvenus.

3,4 жұп тапсырмалары:

1. Еркек тегі зат есімдерін атаңыз: radix, icis; paries, etis; corpus, oris; odor, oris; sapo, onis; flexio, ionis; venter, ntris; poples, itis; nux, nucis; trochanter, eris; pulmo, onis;

2. Зат есімдердің тең және тең еемес буындарды атап, негізін анықтаңыз: auris, is; pyramis, idis; cutis, is; dens, dentis; herpes, etis; tabes, is;

5,6 жұп тапсырмалары:

1. Зат есімдердің негізін анықтаңыз extremitas, atis; mare, is; nomen, inis; poples, itis; nux, nucis; trochanter, eris; pulmo, onis;

2. Зат есімдердің тең және тең еемес буындарды атап, негізін анықтаңыз: viscus, eris; aponeurosis, is; mors, mortis; extremitas, atis; mare, is; nomen, inis;

Жаңа тақырыпты бекіту: 18 мин.

- Тақырып бойынша оқушылардың сұрақ жауабын тыңдап, тест тапсырмаларын орындау, карточкамен жұмыс.

5.6. Әдебиет:

Негізгі:

1. Мустафинова, О. А. Латын тілі және медициналық атаулар негізі [Мәтін] : оқу құралы / О. А. Мустафинова. - Карағанды : АҚНҰР, 2015. - 112 бет. С
2. Қасымбекова, А. Н. Латын тілі [Мәтін] : оқу құралы / А. Н. Қасымбекова. - Караганда : АҚНҰР, 2016. - 284 бет. с.
3. Құдайбергенова, Ж. П. Латын тілінен жаттығулар жинағы [Мәтін] : оқу құралы / Ж. П. Құдайбергенова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 194 бет. С
4. Shoibekova, A. Zh. Latin and fundamentals of medical terminology for medical students with training english : book / Алматы : Эверо, 2016. - 164 p.
5. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.

Қосымша:

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу	40 беттің 24 беті

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. Жантасова, С. О. Латын тілі және медициналық терминология негіздері: оқу құралы / С. О. Жантасова, М. Т. Жанұзақова, Т. Д. Татаренко. - Алматы : Эверо, 2015. - 152 бет

5.7. Бақылау сұрақтары :

1. Os,ossis n зат есімінің септеуі:

- A.I
- B.III
- C.II
- D.V
- E.IV

2. Semen, inis үшінші септеу зат есімінің тегі:

- A.f
- B.m
- C.n
- D.m, n
- E.f, n

3. Cortex, icis m сөзінің аудармасы:

- A.шөп
- B.жер топырағы
- C.қабық
- D.дән
- E.гүл

4. «Сұйықтық» сөзінің аудармасы:

- A.aqua
- B.nomen
- C.liquor
- D.solutio
- E.decoctum

5. Caput, itis n зат есімі ... жатады.

- A.3-ші септеу аралас түріне
- B.4-ші септеу дауыссыз түріне
- C.3-ші септеу аралас түріне
- D.3-ші септеу дауыссыз түріне
- E.2-ші септеуге

6. Paraver,eris n сөздің аудармасы:

- A.эфир
- B.бұрыш
- C.ұйқы
- D.көкнәр
- E.жеміс

7. Semen, inis n зат есімнің негізі:

- A.Semen
- B.Semin
- C.Sem
- D.Semina
- E.Seminum

8. «Ауыз» зат есімнің аудармасы:

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 25 беті

A.os,ossis n

B.cor,cordis n

C.vas,vasis n

D.os,oris n

E.pax,pacis f

9. Adonis, idis f-жанаргүл зат есімінің негізі мен септеуі:

A. Adonid-II

B. Adon-III

C. Adon-IV

D. Adonid –III

E. Adonid-I

10. Үшінші септеудегі зат есімдердің негіздері ... жалғауы алыну арқылы анықталады.

A. Nom. Pl.

B. Gen. Sing.

C. Nom. Sing.

D. Gen. Pl.

E. Acc. Sing.

• **Сабақтың қортындылау кезеңі: 9 мин.**

A) Оқушылардың білімін бағалау.

B) Үйге тапсырма беру.

№ 9 сабақ

5.1. Тақырыбы: IV және V септеу зат есімдері

• **Сағат саны: 2 сағ/ 90 мин**

• **Сабақ түрі:** теориялық

5.2. Сабақтың мақсаты: IV және V септеу зат есімдердің ерекшеліктерін қайталау

• **Ұйымдастыру кезеңі: 9 мин**

сабақтың жұмыс ортасын ұйымдастыру

сабақтың мақсаттары мен міндеттерін анықтау

5.3. Оқу міндеттері: қысқарту ережелерін үйрету, IV және V септеу зат есімдерінің белгілерін ажыраттыру, сын есімдерді зат есімдермен қиыстыру дағдыларын бекіту, сын есім шырайларын, сан есімдерді, есімдіктерді, үстеулерді игерту.

Оқушылардың өтілген тақырып бойынша білімін тексеру: 27 мин

5.4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Қысқарту ережелері.

2. Негізгі рецептік қысқартулар.

3. IV септеу зат есімдері, лексикалық минимумы.

4. V септеу зат есімдері, лексикалық минимумы.

5. Сын есімнің шырайлары; сан есім, үстеу, есімдік жөнінде қысқаша мәлімет.

Жаңа сабақты түсіндіру: 27 мин

5.5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары.

шағын топпен жұмыс істеу

I топтың тапсырмасы:

1. Рецепттегі қысқарту ережелерін беріңіздер, мысалдар келтіріңіздер.

2. Рецепттерді толықтырып, оқыңыздар, аударыңыздар:

Rp.: Inf. hb. Ledi palustris 10 ml

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу	40 беттің 26 беті

Sir. Althaeae 25.0

M.D.S.

Rp.: Sulfur. pct.

Picis liquidae aa 1.0

Zinci oxydi

Amyli Tritici aa 2.5

Vaselini 20.0

M.f.ung.

D.S.

Rp.: Jodi puri 0.02

Kal. iodidi 0.2

Calcii glycerophosphatis

Phytini aa 4.0

Extr.et pulv. r. Liquiritae q.s.ut. f.pil.№40

D.S.

3. Төртінші септеу зат есімдерінің белгілерін анықтап, аударма жасаңыздар:

Таңқурай жемістері. Емен қабығы. Шырғанақтың балауса жемістері. Сұйылтылған этил спирті. Долананың жемістері және гүлдері. Парентералды қолдануға арналған ерітінді. Емен қабығының қайнатпасы.

4. Латын тіліне сөйлемдерді аудару.

Наркоз үшін ең таза эфирді қолдан. Фармацевт себуге (plur.) арналған ең майда ұнтақты дайындап жатыр. Жусан тұндырмас түсті сұйықтық және оның өте ашы дәмі бар. Үлкен жолжелкен жапырақтарында алкалоидтер бар.

II топтың тапсырмасы:

1. Сөздерді қысқартыңыздар, аударма жасаңыздар:

таблетка, қарапайым, тамырсабақ, қайтала, суппозиторий, қабықталған, оң көзде, сол көзде, әр көзде, жеміс; Босат. Белгіле. Осындай дозалар босатылсын; какао майы, тепе-тең, тазартылған.

2. Рецепттерді қысқартусыз, толықтырып оқыңыздар, аударыңыздар:

Rp.: Kalii iodidi 5.0

Natr. hyposulfitis 0.1

Aq. dest 4.4 ml.

Lanol. anhydr. 13.5

Adip. suil.depur. 27.0

M.f. ung.

D.s.

Rp.: Extr. Filicis maris spiss. 1.0

Div. in 6 p. aeq.

D. in caps. gel.

S.

Rp.: Fol. Menyanthis trifoliatae

Fol. Menthae

Rad. Taraxaci.

Gemm. Betulae aa 25.0

M.D.S.

3. Бесінші септеу зат есімдерінің белгілерін анықтап, аударма жасаңыздар:

Іш босататын жиынтығында итжүзім жемістері бар. Қышымаға қарсы жақпамайды жаз. Норсульфазолдың ең жоғары тәулік дозасы 7,0. Құтыру ауруының вирусы өте қауіпті. Est modus in rebus (Гораций).

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-245	
Әдістемелік өңдеу	40 беттің 27 беті	

4. Сын есімдерді латынша сөздік формасында жазып беру:

Ақ, дистилденген, кептірілген, қою (сын есім) өсімдікке қатысты, тыныштандыратын, үлкен (салыстырмалы шырай), эфирлы, тұндырылған, қабықталған.

Жаңа тақырыпты бекіту :18 мин

- Тақырып бойынша оқушылардың сұрақ жауабын тыңдап, тест тапсырмаларын орындау,карточкамен жұмыс.

5.6. Әдебиет:

Негізгі:

1. Мустафинова, О. А. Латын тілі және медициналық атаулар негізі [Мәтін] : оқу құралы / О. А. Мустафинова. - Караганды : АҚНҰР, 2015. - 112 бет. С
2. Қасымбекова, А. Н. Латын тілі [Мәтін] : оқу құралы / А. Н. Қасымбекова. - Караганда : АҚНҰР, 2016. - 284 бет. с.
3. Құдайбергенова, Ж. П. Латын тілінен жаттығулар жинағы [Мәтін] : оқу құралы / Ж. П. Құдайбергенова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 194 бет. С
4. Shoibekova, A. Zh. Latin and fundamentals of medical terminology for medical students with training english : book / Алматы : Эверо, 2016. - 164 p.
5. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.

Қосымша:

- 1.Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. Жантасова, С. О. Латын тілі және медициналық терминология негіздері: оқу құралы / С. О. Жантасова, М. Т. Жанұзақова, Т. Д. Татаренко. - Алматы : Эверо, 2015. - 152 бет

5.7. Бақылау сұрақтары :

1. Үшінші септеуге .... жатады.
  - A. әйел, ер тектері
  - B. барлық тектер
  - C. орта тегі
  - D. ер және орта тектері
  - E. ер тегі
2. III септеу Gen. Sing. жалғауы
  - A. -is
  - B. -ae
  - C. -us
  - D. -ei
  - E. -i
3. «Cortex» зат есімнің негізі
  - A. cort
  - B. cor
  - C. cortic
  - D. corticis
  - E. cortices
4. Гүл - fl ...
  - A. -or
  - B. -os
  - C. -o

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 28 беті

- D. -es
 E. -ex
 5. Адам -hom ...
 A. -o
 B. -or
 C. -es
 D. -ex
 E. -os
 6. Қабық-cort ...
 A. -o
 B. -or
 C. -os
 D. -ex
 E. -es
 7. Көмір-carb ...
 A. -os
 B. -or
 C. -o
 D. -ex
 E. -es
 8. Эфир-aeth ...
 A. -er
 B. -es
 C. -ex
 D. -or
 E. -o
 9. Сүйек - os, o ... is n
 A. c
 B. p
 C. n
 D. r
 E. ss
 10. Ауыз - os, o ... is n
 A. r
 B. n
 C. c
 D. ss
 E. p

• **Сабақтың қортындылау кезеңі : 9 мин**

A) Оқушылардың білімін бағалау.

B) Үйге тапсырма беру.

№ 10сабақ

5.1.Тақырыбы: II топ сын есімдері. Сын есімнің шырайлары. Осы шақ есімшесі.

Сағат саны: 2сағ/ 90 мин

• **Сабақ түрі:** теориялық

5.2. Сабақтың мақсаты: латын тіліндегі сын есім шырайларымен таныстыру;

• **Ұйымдастыру кезеңі: 9 мин.**

O'NTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 29 беті

сабақтың жұмыс ортасын ұйымдастыру
сабақтың мақсаттары мен міндеттерін анықтау

5.3. Оқу міндеттері: латын тіліндегі сын есім шырайларымен таныстыру; грамматикалық және лексикалық материалды қайталау.

Оқушылардың өтілген тақырып бойынша білімін тексеру : 27 мин

5.4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Салыстырмалы шырайдың жасалуы
2. Күшейтпелі шырайдың жасалуы
3. Сөздік формалары
4. Септеулері
5. Әртүрлі түбірден жасалған салыстырмалы шырай және оның терминологияда қолданылуының ерекшелігі

Жаңа сабақты түсіндіру: 27 мин.

5.5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: жұптасып жұмыс істеу.

1,2 жұп тапсырмасы.

Сын есімнің латын тіліндегі аталуын беріп, келесі сын есімдерден салыстырмалы шырай жасаңыздар:

Ақ, сары, қара, сулы, сусыз, спиртты, крахмалды, эфирлі, таза.

3,4 жұп тапсырмасы.

Терминдерді аударыңыздар, қиысу байланысын негіздеңіздер:

Таза мачевина, ақ және сары балауыз; шәйқұрайдың майлы экстракты; эфирлы тұнба, сұйық пластерлер, сұр жақпамай.

4,5 жұп тапсырмасы.

Сын есімнің сөздік формасын аяқтап, күшейтпелі шырай жасаңыздар:

Cinereus, coeruleus, gelatinosus, rotundus, medicatus, stomachicus

6,7 жұп тапсырмасы.

Сын есімдердің септеулерін анықтаңыздар:

Polygonum minus, infusum herbae Plantaginis majoris, dosis maxima, pulveres grossissimi, Ammi majus, pars hypophysis posterior.

Жаңа тақырыпты бекіту: 18 мин

- Тақырып бойынша оқушылардың сұрақ жауабын тыңдап, тест тапсырмаларын орындау, карточкамен жұмыс.

5.6. Әдебиет:

Негізгі:

1. Мустафинова, О. А. Латын тілі және медициналық атаулар негізі [Мәтін] : оқу құралы / О. А. Мустафинова. - Карағанды : АҚНҰР, 2015. - 112 бет. С
2. Қасымбекова, А. Н. Латын тілі [Мәтін] : оқу құралы / А. Н. Қасымбекова. - Караганда : АҚНҰР, 2016. - 284 бет. с.
3. Құдайбергенова, Ж. П. Латын тілінен жаттығулар жинағы [Мәтін] : оқу құралы / Ж. П. Құдайбергенова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 194 бет. С
4. Shoibekova, A. Zh. Latin and fundamentals of medical terminology for medical students with training english : book / Алматы : Эверо, 2016. - 164 p.
5. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.

Қосымша:

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 30 беті

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. Жантасова, С. О. Латын тілі және медициналық терминология негіздері: оқу құралы / С. О. Жантасова, М. Т. Жанұзақова, Т. Д. Татаренко. - Алматы : Эверо, 2015. - 152 бет

5.7. Бақылау сұрақтары :

1. *Plantago ma ...*
  - A. -ioris
  - B. -ior
  - C. -ius
  - D. -issima
  - E. -lima
2. Салыстырмалы шырайдағы «жақсы»
  - A. *major, jus*
  - B. *maximus, a. um*
  - C. *melior, ius*
  - D. *minor, us*
  - E. *minimus, a, um*
3. «Жаңа» (свежий) салыстырмалы шырайда
  - A. *simplicior, ius*
  - B. *albior. ius*
  - C. *dulcior, ius*
  - D. *anterior, ius*
  - E. *recentior, ius*
4. *Cucurbita maxim ...*
  - A. -a
  - B. -is
  - C. -es
  - D. -ior
  - E. -ius
5. «Ең таза» латынша
  - A. *albissimus, a, um*
  - B. *maximus, a, um*
  - C. *purissimus, a. um*
  - D. *parvus, a, uni*
  - E. *magnus. a, um*
6. Үш жапырақты субеде
  - A. *Digitalis grandiflora*
  - B. *Leonurus quinquelobatus*
  - C. *Viola tricolor*
  - D. *Menyanthes trifoliata*
  - E. *Antitoxinum bivalens*
7. «Cito» аудармасы
  - A. бірдей, бір мөлшерде
  - B. тез
  - C. майда
  - D. дереу
  - E. нақты
8. «Statim» мағынасы

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 31 беті

- A. тез
 B. майда
 C. нақты
 D. жәй
 E. дереу
9. «Бірдей, бір мөлшерде» аудармасы

- A. ana
 B. exacte
 C. cito
 D. statim
 E. longe

10. «Pro me» мағынасы

- A. дәрігер науқасқа жүгінеді
 B. дәрігер рецептті науқас үшін жазады
 C. дәрігер рецептті өзі үшін жазады
 D. дәрігер «абайла» нұсқасын береді
 E. дәрігер тез жіберуді өтінеді

• **Сабақтың қортындылау кезеңі: 9 мин**

- A) Оқушылардың білімін бағалау.
 B) Үйге тапсырма беру.

№ 11 сабақ

5.1. Тақырыбы: Етістік. Бұйрық және шартты райдың рецепте қолданылуы.

- **Сағат саны: 2сағ/ 90 мин**
- **Сабақ түрі:** теориялық

5.2. Сабақтың мақсаты: латын етістігімен және оның грамматикалық категорияларымен, бұйрық және шартты раймен, рецептік формулировкалармен таныстыру.

- **Ұйымдастыру кезеңі: 9 мин**

сабақтың жұмыс ортасын ұйымдастыру
 сабақтың мақсаттары мен міндеттерін анықтау

5.3. Оқу міндеттері: етістіктің жіктеулерін ажыратуды, негізінің анықтауын, бұйрық рай жекеше және көпше түрлерінің жасалуын үйрету.

Оқушылардың өтілген тақырып бойынша білімін тексеру : 27 мин

5.4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Етістіктің грамматикалық категориялары.
2. 4 жіктеу және негіздері.
3. Инфинитив - тұйық райы.
4. Бұйрық рай.
5. Шартты рай.
6. Етістіктердің лексикалық минимумы.

Жаңа сабақты түсіндіру: 27 мин

5.5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары.

шағын топпен жұмыс

I топтың тапсырмасы:

1. Етістіктің жіктеуін анықтап, императив жекеше түрін жасаңыздар: salvēre, infundēre, laborāre, audire, conspergēre.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 32 беті

2. Дауыстап оқып, аударыңыздар:

Recipe. Misce. Da. Signa. Concide, contunde et tere. Bene labora. Repete bis.

1. Латын тіліне аударыңыздар:

Абайлап сақта. Мұқият тыңда. Тез дайында және бөл. Жақ және ысқыла (infricare).

4. Шартты рай жасалуының сызбасын дайындау.

II топтың тапсырмасы:

1. Етістіктің жіктеуін анықтап, императив көпше түрін жасаңыздар: valēre, addēre, linire, agitare, repetēre.

2. Латын тіліне аударыңыздар:

қабылдаңдар, ерітіндер, пісіріндер, қосыңдар, аяқтаңдар, себіңдер, майдалаңдар, өмір сүріңдер, тындандар.

3. Қай латын етістіктерінен келесі сөздердің шыққандығын анықтаңыздар:

препарат, лаборатория, аудитория, лекция, лектор, репетитор, фильтр, финал, линимент, экстрагент.

4. Шартты райы бар рецептік формулировкалар презентациясын әзірлеу

Жаңа тақырыпты бекіту: 18 мин.

- Тақырып бойынша оқушылардың сұрақ жауабын тыңдап, тест тапсырмаларын орындау, карточкамен жұмыс.

5.6. Әдебиет:

Негізгі:

1. Мустафинова, О. А. Латын тілі және медициналық атаулар негізі [Мәтін] : оқу құралы / О. А. Мустафинова. - Карағанды : АҚНҰР, 2015. - 112 бет. С

2. Қасымбекова, А. Н. Латын тілі [Мәтін] : оқу құралы / А. Н. Қасымбекова. - Карағанда : АҚНҰР, 2016. - 284 бет. с.

3. Құдайбергенова, Ж. П. Латын тілінен жаттығулар жинағы [Мәтін] : оқу құралы / Ж. П. Құдайбергенова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 194 бет. С

4. Shoibekova, A. Zh. Latin and fundamentals of medical terminology for medical students with training english : book / Алматы : Эверо, 2016. - 164 p.

5. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.

Қосымша:

1. Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012

2. Жантасова, С. О. Латын тілі және медициналық терминология негіздері: оқу құралы / С. О. Жантасова, М. Т. Жанұзақова, Т. Д. Татаренко. - Алматы : Эверо, 2015. - 152 бет

5.7. Бақылау сұрақтары :

1. Шартты райдың аталуы

A. императив

B. конъюнктив

C. инфинитив

D. императив

E. супин

2.1 жіктеудің конъюнктивтағы етістік негізінде соңғы дыбыс

A. -a-

B. -и-

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 33 беті

- C. -e-
 D. -i-
 E. -o-
3. «Dare» етістігі конъюнктив активінің жекеше түрінде
 A. dat
 B. dant
 C. det
 D. detur
 E. dentur
4. Латынша «араластырсын»
 A. Misce
 B. Miscete
 C. Miscēre
 D. Miscet
 E. Misceatur
5. «Дайындандар» етістігінің аудармасы
 A. praeparate
 B. miscete
 C. date
 D. signate
 E. addite
6. «Қосу» (бір нәрсеге) етістігінің аудармасы
 A. contundere
 B. refrigerare
 C. sumere
 D. addere
 E. adhibere
7. «Қолдану» етістігінің аудармасы
 A. extrahere
 B. adhibere
 C. coquere
 D. vivere
 E. valere
8. «Жақ» етістігі латынша
 A. tere
 B. vive
 C. da
 D. lini
 E. fini
9. «Аударындар» (арғы бетіне) латынша
 A. macerate
 B. miscete
 C. formate
 D. vivite
 E. vertite
10. Бірінші жіктеудегі етістік негізінің соңы
 A. -u-
 B. -i-

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 34 беті

C. -а-

D. -е-

E. дауыссыз

• **Сабақтың қортындылау кезеңі: 9 мин.**

A) Оқушылардың білімін бағалау.

B) Үйге тапсырма беру.

№ 12 сабақ

5.1. Тақырыбы: Рецепт. Рецепт құрылымы. Предлогтардың, шылаулардың үстеулердің, есімдіктердің рецепте қолданылуы. Аралық бақылау.

• **Сағат саны: 2сағ/ 90 мин**

• **Сабақ түрі:** теориялық

5.2. Сабақтың мақсаты: Демеуліктермен, шылаулармен, рецепттің анықтамасы және құрылысымен, латын тіліндегі бөлігінің жазылу ережелерімен таныстыру.

Ұйымдастыру кезеңі: 9 мин

сабақтың жұмыс ортасын ұйымдастыру

сабақтың мақсаттары мен міндеттерін анықтау

5.3 Оқу міндеттері: Демеуліктердің дұрыс қолданылуын үйрету, демеуліктер мен шылаулары бар терминдердің аударылуын үйрету, рецептерді жаздыру және аударту.

Оқушылардың өтілген тақырып бойынша білімін тексеру. 27 мин.

5.4. Тақырыптың негізгі мәселелері:

1. Латын тіліндегі демеуліктер, шылаулар.
2. Рецепт анықтамасы.
3. Рецепт құрылысы.
4. Латын тіліндегі бөлігінің дұрыс жазылуы.
5. Бірінші септеудің лексикалық минимумы.

Жаңа сабақты түсіндіру: 27 мин.

5.5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне жету үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары.

шағын топпен жұмыс жасау.

I топ тапсырмасы

1. Accusativus септігін талап ететін және жалғаулық шылауы бар терминдерді құрастыру.
2. Рецепттің анықтамасын беріңіздер, құрылымын айтыңыздар.
3. Рецептерді аудадрңыздар.

Ал: Эвкоммия тұнбасының 25 мл

Босат.

Белгіле.

Ал: Сабур тұнбасының 30 мл

Босат.

Белгіле.

Ал: Жалбыз суының 200 мл

Босат.

Белгіле.

4. Оң жақтағы қатардан сол жақтағы қатарға арналған аудармаларды табыңыздар:

Betula

Liquiritia

Mentha

2. Аққайың

3. Өсімдік

1. Жалбыз

O'NTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу	40 беттің 35 беті

Planta	4. Мия
Amygdala	5. Бадам

II топтың тапсырмасы:

1. Ablativus септігін талап ететін және болымсыз шылауы бар терминдерді құрастыру.
2. Рецепттің латын тіліндегі бөлігінің аталуын, жазылуын айтыңыздар.
- 3.Рецептерді аударыңыздар:

Ал: Меруертгүл тұнбасының

Валериана тұнбасының тепе – тең 10 мл

Араластыр. Босат. Белгіле

Ал: Лимонник тұнбасының 30 мл

Босат

Белгіле

Ал: Арника тұнбасының 25 мл.

Босат.

Белгіле.

4. Оң жақтағы қатардан сол жақтағы қатарға арналған аудармаларды табыңыздар:

Convallaria	1.Қалақай
Ephedra	2. Жылантаран
Bistorta	3. Қазтабан
Urtica	4. Қылша
Tormentilla	5. Меруертгүл

Жаңа тақырыпты бекіту : 18 мин.

- Тақырып бойынша оқушылардың сұрақ жауабын тыңдап, тест тапсырмаларын орындау,карточкамен жұмыс.

5.6. Әдебиет:

Негізгі:

1. Мустафинова, О. А. Латын тілі және медициналық атаулар негізі [Мәтін] : оқу құралы / О. А. Мустафинова. - Карағанды : АҚНҰР, 2015. - 112 бет. С
2. Қасымбекова, А. Н. Латын тілі [Мәтін] : оқу құралы / А. Н. Қасымбекова. - Караганда : АҚНҰР, 2016. - 284 бет. с.
3. Құдайбергенова, Ж. П. Латын тілінен жаттығулар жинағы [Мәтін] : оқу құралы / Ж. П. Құдайбергенова ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 194 бет. С
4. Shoibekova, A. Zh. Latin and fundamentals of medical terminology for medical students with training english : book / Алматы : Эверо, 2016. - 164 p.
5. М.Н. Чернявский .Латинский язык и основы фармацевтической терминологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2015.

Қосымша:

- 1.Қозыбаева А.Қ. Латын тілі: оқу-әдістемелік құрал. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2012
2. Жантасова, С. О. Латын тілі және медициналық терминология негіздері: оқу құралы / С. О. Жантасова, М. Т. Жанұзақова, Т. Д. Татаренко. - Алматы : Эверо, 2015. - 152 бет

5.7. Бақылау сұрақтары :

1. Рецепт құрамындағы бөліктер саны
- А. 6
В. 7

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-245
Әдістемелік өңдеу		40 беттің 36 беті

- C. 8
 D. 9
 E. 5
2. «Designatio materiарum» - бұл
 A. рецепттің берілген күні
 B. дәрілердің белгіленуі
 C. фармацевтке берілетін нұсқаулар
 D. дәрілердің қолдану әдістері
 E. дәрігердің қолтаңбасы мен мөрі
3. Дәрілердің қолдану әдісі
 A. Inscriptio
 B. Sigillum
 C. Subscriptio
 D. Signatura
 E. Aetas aegroti
4. Рецепттің алтынша бөлігін бастайтын сөз
 A. Signa
 B. Recipe
 C. Divide
 D. Solve
 E. Misce
5. Рецепттегі дәрі атауының септігі
 A. Genetivus
 B. Ablativus
 C. Accusativus
 D. Vocativus
 E. Dativus
6. Рецептте «cito» - бұл
 A. қайтала
 B. аз
 C. аудар
 D. тез
 E. бір мөлішерде
7. «Мия» латын тілінде
 A. Polygala, ae f
 B. Glycyrrhiza, ae f
 C. Scopolia, ae f
 D. Oryza, ae, f
 E. Passiflora, ae f
8. «Шырғанақ» латын тілінде
 A. Hierochloë, es f
 B. Kalanchoë, es f
 C. Aloë, es f
 D. Hippophaë, es f
 E. Chole, es f
9. «Алоэ тұндырмасы» Genetivus түрінде
 A. Tincturae Passiflorae
 B. Tincturae Aloës

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-245	
Әдістемелік өңдеу	40 беттің 37 беті	

- C. Tincturae Belladonnae
 D. Tincturae Arnicae
 E. Tincturae Eucommiae
 10. «Terebinthina, ae f» - бұл
 A. истод
 B. бадам
 C. живица
 D. меруертгүл
 E. қалақай

• **Сабақтың қортындылау кезеңі**

9 мин

A) Оқушылардың білімін бағалау.

Бақылау сұрақтары :

№2 аралық бақылау сұрақтары

- 1.Рецепт жолындағы «этил спирті» термині:
- 2.«Ал: Какао майынан» аудармасы:
- 3.«(aa)-ана» терминінің рецепте белгілейтін мағынасы:
- 4.«Майлы» сын есімі сөздік формасында:
- 5.«Крахмалды» сын есімнің сөздік формасы:
- 6.«Желатинді» сын есімінің әйел тегі Nom. Sing. түрінде:
- 7.«Сұйық» сын есімі сөздік формасында:
- 8.«Көз(дік)» сын есімі сөздік формасында:
- 9.«Қалқанша безге қатысты» мағынасы бар бөлшек:
- 10.«Тамыр кеңейтетін» мағынасы бар бөлшектер:
- 11.«Микробқа қарсы, сульфаниламидтер» мағынасы бар бөлшек:
- 12.«Пенициллин тобының антибиотигі» мағынасы бар бөлшек:
- 13.«Streptomyces саңырауқұлақ штамдары өндірген антибиотигі» мағынасы бар бөлшек:
- 14.«Тетрациклин туындысы антибиотигі» мағынасы бар бөлшек:
- 15.«Цефалоспориндер тобының антибиотигі» мағынасы бар бөлшек:
- 16.«Ұйықтататын - барбитураттар» мағынасы бар бөлшегі:
- 17.«Жергілікті ауырсынуды жою» мағынасы бар бөлшек:
- 18.Қабыну ауру атауын белгілейтін зат есімі:
- 19.«Necrosis, is» зат есімінің тегі мен септеу типі:
- 20.«Pulmo, onis» зат есімінің септеуі, тегі және негізі:
- 21.Латын тілінде предлогтар қай септікпен қолданылады.
- 22.«Oгуza» зат есімінде екпін қай буынға түседі.
- 23.«Mor... inum»- морфин зат есімін толық жазылуы.
- 24.«Сұйықтық» сөздің аудармасы:
- 25.Латын тілінде бас әріппен рецепте жазылады.
- 26.«Oculus» сөзінің транскрипциясы:
- 27.«L-l» әріпі латын тілінде оқылуы.
- 28.«Caу болу, қоштасу» етістігінің аудармасы:
- 29.«Extrahere» етістігінің аудармасы:
- 30.«Еріту» етістігінің аудармасы:
- 31.«Соquere» етістігінің аудармасы:
- 32.Рецепт жолындағы «күміс нитриті»термині:
- 33.«Ал: Наркозға арналған эфирден» аудармасы:

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-245	
Әдістемелік өңдеу	40 беттің 38 беті	

34. «Араластыр, жақпамай түзілсін» термині аударылған қысқартылған түрінде:
35. Folium, aqua, acidum, flos зат есімдері қай септіктің түрінде жазылған.
36. «Итжидек жапырағы» аудармасы:
37. латын тілінде рецепт қай бөлігінен басталады.
38. «Тірі» сын есімнің сөздік формасы:
39. «Күрделі» сын есімінің сөздік формасы:
40. «Концентратталған» сын есімі Nom.Sing. түрінің әйел тегінде берілуі:
41. «Жергілікті ауырсынуды жою» мағынасы бар бөлшек:
42. «Кортикостероидтер» мағынасы бар бөлшек:
43. «Әйел жыныс гормондарының препараттары» мағынасы бар бөлшек:
44. «Еркек жыныс гормондарының препараттары» мағынасы бар бөлшек:
45. «Бензол тобы» мағынасы бар бөлшек:
46. «Жапырақ» мағынасы бар бөлшек:
47. «Несеп айдайтын» мағынасы бар бөлшек:
48. Екінші «білу, тану» ТӘ-і бар термині:
49. «Өсімдіктермен емдеу» мағынасы бар термині:
50. Фармацевтикалық терминдерге жататын сөздер:

Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы

044-73/11-245

Әдістемелік өңдеу

40 беттің 39 беті

Жалпы бiлiм беретiн пәндер кафедрасы	044-73/11-245
Әдiстемелiк өңдеу	40 беттiң 40 бетi